

Ježíšovo podobenství o nepoctivém správci?

1. čtení: Mt 13,1-16: ... Proto k nim mluvím v podobenstvích, že hledíce nevidí a slyšíc neslyší a nechápou. A plní se na nich proroctví Izaiášovo: 'Budete stále poslouchat, a nepochopíte, ustavičně budete hledět a nevidíte. Neboť obrostlo tukem srdce tohoto lidu, ušima nedoslýchají a oči zavřeli, takže nevidí očima a ušima neslyší, srdcem nepochopí a neobráti se - a já je neuzdravím.' Blažené vaše oči, že vidí, i vaše uši, že slyší.

Kázání: Lk 16,1-8: ...Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější, než synové světa.

Bratři a sestry,

stejně jako všichni lidé, i my, křesťané máme tady na světě k něčemu být. Věříme, že nás Bůh stvořil, dal nám život a taky nám dal smysl toho života. Že to prostě k něčemu je, má být, to, že tu jsme. K něčemu, co nás samotné přesahuje. No jo, ale co to je? Co je tím smyslem života? 42? Nevím, jestli je to to hlavní ale mezi naše úkoly tady na světě určitě patří taky mluvit o Pánu Bohu. Něco o něm víme, něco jsme už prožili, ostatní lidé třeba ne a chybí jim to. Tak to je jeden z našich úkolů tady na světě. Jenže co chcete říci o Bohu? A občas se to stane, že jsme dokonce tázáni. "Ty seš křesťan a věříš na Boha. To je zajímavý. Řekni o něm něco." Co byste řekli? Bůh je neviditelný, všepřesahující, je jeden ale vlastně tři, horizont horizontu a hlubina hlubiny, všemocný, všudypřítomný a vševědoucí? A blablaba. Nejlepší způsob, jak svědčit o Pánu Bohu, je žít. Pravdivě žít o Pánu Bohu. Žít s Bohem. Žít Boha. Jako Ježíš. A když to někomu pořád nestačí nebo to nám samotným zrovna moc nejde a je třeba něco říci, zkusme se od Ježíše naučit, že když mám mluvit o Bohu, je nejlepší vyprávět příběh.

No a tady před sebou jeden máme. Příběh o nepoctivém správci. Vlastně podobenství. To jako, že je něco něčemu podobné. Že je to příběh o něčem ale vlastně ještě o něčem jiném. A to je důležité. To je totiž největší chyták v tomhle podobenství.

Příběh. Nějaký chlapík dělá správce někomu hodně bohatému. Třeba miliardáři. Ale ne správce budov. Jakože by se staral, aby nepadaly omítky a nezatékalo. Dělá mu správce majetku, peněz. A to už o něco jde. Dokud nejde o peníze, nejde o nic. A bohatému člověku, panu majiteli, se donese, asi od donašečů, že to ten správce nedělá dobře. Podvádí nebo se jenom fláká? A nebo to jsou jenom pomluvy? Každopádně správce dostane vyhazov. A má předat účetnictví. Kurňa, co teď? Co potom? Na práci nejsem, žebrat se stydím. Doslova je v originále: kopat nemohu. To je dokonalé. Jít kopat krumpáčem a házet lopatou? Nechce se. Ruce odvykly. Ajajaj. Úplně toho člověka vidím a slyším. No tak až mě vyhodí, tak abych nemusel žebrat ani jít házet lopatou, zavážu si majitelovy dlužníky. Zkorumpuju je. Protože má ještě pořád přístup k účetnictví, změni účty. Přepíše směnky. Kolik dlužíš? 100 věder oleje. Dneska tak 3/4milionu korun? Sedni a napiš, že jenom půlku. Já ti dám razítko. Co ty? 100 měr pšenice. Tak odedneška už jen 80. Odvděčíš se mi později. Další. ... Zatím chápeme. Ten chlapík snižuje dluhy, aby si ostatní zavázal. Korumpuje je. Aby si to později vybral, až ho majitel vyhodí. Zatím chápeme. Normální podvod. Ale najednou: Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Ten správce vytuneluje majiteli miliony, říká se vytuneluje ale znamená to úplně obyčejně ukradne, a ještě dostane pochvalu. Že to udělal chytře. Proč? Proč ho ten majitel chválí? Ocitáme se tady ve světě vysoké šedé ekonomiky. Ve světě velkých peněz, dluhů, smének, prepisovaného účetnictví. To je svět mafie. Já to teda znám jenom z filmů ale představuju si, že tak nějak to asi funguje. Ten majitel měl správně zavolat dva šikovné svalnaté muže v černých oblecích a nechat milého správce zmizet. Nejlepší aspoň trochu bolestivě zmizet. Tak jak to známe z filmů. Nebo ze zráv. Strčit do sudu a hodit do Orlíku. To by dávalo smysl. Ale on ho pochválí. Proč? Nějak to najednou nedává smysl. Různě moudří vykladači našli různě moudré odpovědi. Většina je dost složitá a stejně těžko uvěřitelná. Ale jedna se mi líbí moc. Že je ten Ježíšův příběh totiž variací na už tehdy oblíbený druh komedií, ve kterých vystupoval většinou hodně bohatý a ohledně peněz dost lehkomyšlný pán a jeho sluha, který ho podváděl. Většinou vtipně. A ten pán se tomu nakonec dokázal zasmát. Protože si vlastně víc vážil tipu než peněz.

A o tohle si myslím v tom podobenství jde. Je to takový Ježíšův chyták. A já sám jsem se nechal nachytávat hodně dlouho. Tím chytákem jsou právě ty peníze. Kdyby se nás někdo zeptal, jestli jsou peníze to nejdůležitější na světě, samozřejmě řekneme, že ne. Ale když najednou začne vyprávět příběh z prostředí peněz, účtů a podvodů, najednou sedneme na lep a už se od těch peněz nedokážeme odtrhnout. A tak počítáme a přemýšlíme, aby to nějak dávalo smysl. A jsme nervózní, že nedává a že tady ten pán z podobenství i Pán Ježíš najednou chválí nepoctivost, krádež, tunel, zpronevěření. To se přece nesmí. To dělají ti zlí. A to my nejsme. A

úplně zapomeneme, fascinovaní těmi penězi, že je to podobenství. A co je teda čemu podobné? Kdo je kdo v tom příběhu? Majitel? To je Bůh. Jednoznačně. Bohu patří všechno. My jsme jenom správci. Takže správce? Já. Ostatní dlužníci, nepoctivci? To jsou lidé okolo mě. Stejně špatní správci Božích darů jako já. Zatím jasné ale pořád něco chybí. Zatím nás pořád štve, že je pochválen podvod. Přece nechceme podvádět. Ještě je tam jedna role. Celý ten příběh je přece o dlužích. A to je možná pro nás trochu omluva, že nám to nedocvakává. V modlitbě Páně totiž říkáme: Opuť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. Ale v originále je: Opuť nám naše dluhy, jako i my odpouštíme našim dlužníkům. Dluh, vina, hřích. Opuštění. Totiž o tom ten příběh je. Je o opušťení. Zkusme aspoň na chvíli odsunout peníze až na druhé místo. Jsou důležité, záleží na tom, jak s nimi nakládáme. Ale pro naše vztahy mezi sebou i s Pánem Bohem je ještě něco důležitějšího. Opuštění. To je ten největší Boží majetek, který svěřuje i nám. A se kterým Bůh nakládá dle našich měřítek možná příliš lehkomylně. Není to tak, draze za to, aby nám mohl opušťit zaplatil, ale když už se stalo, může odpouštět, komu chce. Ale to samé vyžaduje po nás. Nebo nám nabízí. Opuštění jako jediná možná cesta z dluhů, vin a hříchů. Jako jediný a nejdůležitější způsob života tady na zemi. Bez opušťení se i život mění v živou smrt. Zkusme si za všechny ty peníze a majetek v tom podobenství dosadit opušťení. A najdnou to začne dávat smysl. Najednou se něco důležitého dovídáme o Bohu i o sobě.

My jako křesťané máme umět hospodařit s penězi. Asi ano. Já to moc neumím. Je mi líto. Ale my jako křesťané musíme umět hospodařit s opušťením. To za nás tady na světě asi nikdo nevezme. Nemusíme být odborníky v ekonomii, nemusíme být každý účetním. Někdo třeba jo. Ale máme být, musíme být odborníky na opušťení. Máme se v tom trénovat, studovat to, dělat v tom chyby a z chyb se učit a odpouštět. To je totiž ten největší Boží poklad, to největší Boží jmění, kterým tady na světě disponujeme. A kterým si můžeme zajistit budoucnost, i kdybychom ve všem ostatním selhali. Navíc mám takový pocit, že ve světě bez Boha budete opušťení hledat marně. To je náš úkol, Božího lidu tady na zemi.

Ale počkat. V tom podobenství ten správce neodpuťtí ostatním to, co dlužili jemu. On odpouťtí to, co dlužili majiteli, tedy Pánu Bohu. Copak můžu odpouštět někomu hřích, které má vůči Bohu? Právě tohle je asi to největší tajemství tohoto podobenství. Ano. V opušťení nám Bůh dává právo disponovat jeho podpisem. Co odpouťtíme tady na zemi, je opušťeno i v nebi. Nezatočí se vám hlava při tomhle pomyšlení? Má se zatočit. Přesně takovouhle zodpovědnost nám lidem Bůh svěřil.

Amen